

MAŁOPOLSKA W ŚWIETLE OPRACOWANIA *REGIONAL INNOVATION SCOREBOARD 2023*¹

rys metodyczny i wybór wyników

Opracowanie:

Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
Departament Nadzoru Właścicielskiego i Gospodarki
Zespół ds. Zarządzania Inteligentnymi Specjalizacjami

Analiza dostępna na stronie [Małopolski](#)

Przy powoływaniu się na zawarte w analizie dane prosimy o podawanie źródła

Analiza powstała na potrzeby wewnętrzne UMWM i partnerów

Kraków, wrzesień 2023 r.

¹ Komisja Europejska, 2023 [https://research-and-innovation.ec.europa.eu/statistics/performance-indicators/regional-innovation-scoreboard_en]

Tablica regionalnych wyników w zakresie innowacyjności (*Regional Innovation Scoreboard*) jest zestawiana przez Komisję Europejską w postaci raportu co dwa lata, od 2017 roku. Wcześniejsze zestawienia, z których pierwsze ukazało się w 2009 roku, publikowane były nieregularnie. Omawiana tu pozycja jest ósmą odsłoną w serii. Towarzyszące raportowi, udostępniane w osobnych arkuszach, szeregi danych obejmują także lata, w których raporty się nie ukazywały. To pozwala na własną rękę, jak w niniejszym opracowaniu, śledzić dynamikę analizowanych zjawisk.

Tablica zestawiona jest z 21 wskaźników pogrupowanych następująco: 1) warunki ramowe, 2) inwestycje, 3) aktywność innowacyjna oraz 4) rezultaty/wpływ. Tworzą one sumaryczny index regionalnej innowacyjności. Jego składowe pozyskiwane są z Eurostatu, bazy patentów OECD, krajowych urzędów statystycznych, Dyrekcji Generalnej KE ds. Badań Naukowych i Innowacji, Instytutu Fraunhofera ds. Badań Systemów i Innowacji, oraz z Europejskiej Agencji Środowiska. Dostępność danych regionalnych dla lat 2016-2023 waha się, w zależności od wskaźnika, między 60 a 100%. Braki zostały ekstrapolowane na podstawie odczytów z lat wcześniejszych lub bieżących odczytów na poziomie adekwatnych państw².

W zależności od wartości indeksu, regiony kwalifikowane są do jednej z czterech grup pod względem zaawansowania innowacyjności: 1) liderów innowacyjności, 2) silnych innowatorów, 3) umiarkowanych innowatorów i 4) wyłaniających się innowatorów³. Pierwsza z grup obejmuje regiony o odczytach przekraczających 125% średniej wartości UE, druga – o odczytach zawierających się w przedziale 100%-125% wspomnianej średniej, trzecia – 70%-100%, czwarta – poniżej 70%. Druga i trzecia grupa są liczniejsze niż grupy skrajne, i obejmują łącznie 58% klasyfikowanych regionów. Każda z grup jest dodatkowo podzielona na 3 podgrupy; w efekcie regiony szeregowane są do 12 kategorii.

Małopolska jest, w świetle omawianego raportu, umiarkowanym innowatorem i zaliczona jest do środkowej kategorii tej grupy. W kilku poprzednich latach Małopolska należała do dolnej kategorii tej samej grupy, natomiast do 2018 roku – do górnej kategorii najniższej grupy, czyli wyłaniających się innowatorów. Postęp Małopolski – zarówno w miarach bezwzględnych jak i odniesionych do benchmarku – można prześledzić w tabeli 1. Relatywnie największy przyrost innowacyjności Małopolska odnotowała między latami 2018 i 2019 oraz między 2022 a 2023. Widać trwałą konwergencję do średniej unijnej, oraz niezmienną relację do wartości najsilniejszego pod względem innowacyjności polskiego regionu statystycznego – Warszawskiego Stołecznego.

² Komisja Europejska, 2023. *Regional Innovation Scoreboard 2023 – Methodology Report*, Bruksela.

³ Dosłownie *emerging innovators* (ang.). Zaproponowane tłumaczenie może być do pewnego stopnia zwodnicze, gdyż nie zastrzega że owo wyłanianie jest potencjalne. Natomiast zakwalifikowanie do tej kategorii nie jest gwarancją, że region stanie się innowacyjny. Zamiennie proponuje się używać sformułowania potencjalni innowatorzy.

TABELA 1. SUROWE I ZRELATYWIZOWANE ODCZYTY SUMARYCZNEGO INDEKSU INNOWACYJNOŚCI W LATACH 2016-2023

Rok	Średnia dla Państw UE	Najwyższa wartość regionalna	Region o najwyższej wartości	Wartość regionu Warszawskiego Stołecznego	Wartość Małopolski	Kolejność Małopolski w gronie polskich regionów	Kolejność Małopolski w gronie analizowanych regionów ⁴	Stosunek wartości Małopolski i średniej dla państw UE	Stosunek wartości Małopolski i najwyższej regionalnej	Stosunek wartości Małopolski i regionu Warszawskiego Stołecznego
2023	108,47	169,53	Hovedstaden (DK)	103,18	86,99	2	155 (129)	0,80	0,51	0,84
2022	107,92	167,01		95,17	80,71	2	166 (140)	0,75	0,48	0,85
2021	106,30	167,57		94,49	80,09	2	160 (134)	0,75	0,48	0,85
2020	104,14	166,08		91,57	76,58	2	165 (140)	0,74	0,46	0,84
2019	102,98	162,70		92,22	78,33	2	156 (131)	0,76	0,48	0,85
2018	100,84	163,36	Zürich (CH)	83,36	68,89	2	166 (141)	0,68	0,42	0,83
2017	100,45	163,10		85,66	69,49	2	163 (138)	0,69	0,43	0,81
2016	100,00	162,51		83,31	67,66	2	164 (139)	0,68	0,42	0,81

Źródło: analiza własna na podstawie baz danych udostępnionych wraz z raportem Regional Innovation Scoreboard 2023 [https://research-and-innovation.ec.europa.eu/statistics/performance-indicators/regional-innovation-scoreboard_en]

Analiza pozycji Małopolski w świetle każdego z 21 wskaźników cząstkowych indeksu, pozwala ocenić, które z regionalnych wymiarów innowacyjności są w relatywnie najlepszej kondycji, a w których region wyraźnie odstaje. I tak, Małopolska jest „liderem innowacyjności” jeśli chodzi o *Population with tertiary education*⁵, *R&D expenditure in the business sector*, *Employed ICT specialists* oraz *Design applications*. W dwóch ostatnich wymiarach region plasuje się w gronie 40 najsilniejszych. Jako „wyłaniający się innowator” region został sklasyfikowany w siedmiu wymiarach: *Scientific publications among the top 10% most cited*, *Innovation expenditures per person employed*, *SMEs introducing product innovations*, *Innovative SMEs collaborating with others*, *Employment in innovative enterprises*, *Sales of new-to-market and new-to-firm innovations* oraz *Air emissions by fine particulates*. W przypadku ostatniego z nich Małopolska należy do najniższej z 12 kategorii, plasując się w gronie 20 najsłabszych regionów.

Detaliczne wyniki Małopolski odniesione do średniej krajowej oraz państw UE zaprezentowano na rycinie 1. Silna pozycja Małopolski w skali europejskiej idzie zazwyczaj w parze z wyraźną przewagą nad wartością krajową, a słabości względem średniej unijnej oznaczają przeważnie relatywnie mniejszą przewagę nad odczytem dla Polski, lub wręcz odczyt słabszy. Wyjątkiem jest wskaźnik *Design applications*. Wzornictwo przemysłowe jest bowiem wymiarem przewagi Polski nad resztą państw UE. Od zależności odstaje też miernik *PCT patent applications*. W tym przypadku przewaga średniej unijnej nad Małopolską jest bardzo wyraźna, podobnie jak przewaga Małopolski nad wartością krajową.

⁴ Analiza objęła 239 regionów – 210 należących do UE oraz 29 wchodzących w skład Norwegii, Serbii, Wielkiej Brytanii i Szwajcarii.

⁵ Zdecydowano się nie tłumaczyć wskaźników na język polski. Niektóre z nich nie mają bowiem ugruntowanych literaturowo tłumaczeń, panuje w tym zakresie pewna dowolność, której autorzy nie chcieli rozszerzać. Przykładowe tłumaczenia, stosowane przez Małopolskie Obserwatorium Rozwoju Regionalnego, dostępne są [tutaj](#).

RYCINA 1. ZRELATYWIZOWANE ODCZYTY WSKAŹNIKÓW SKŁADOWYCH REGIONALNEGO INDEKSU INNOWACYJNOŚCI (MAŁOPOLSKA = 1)

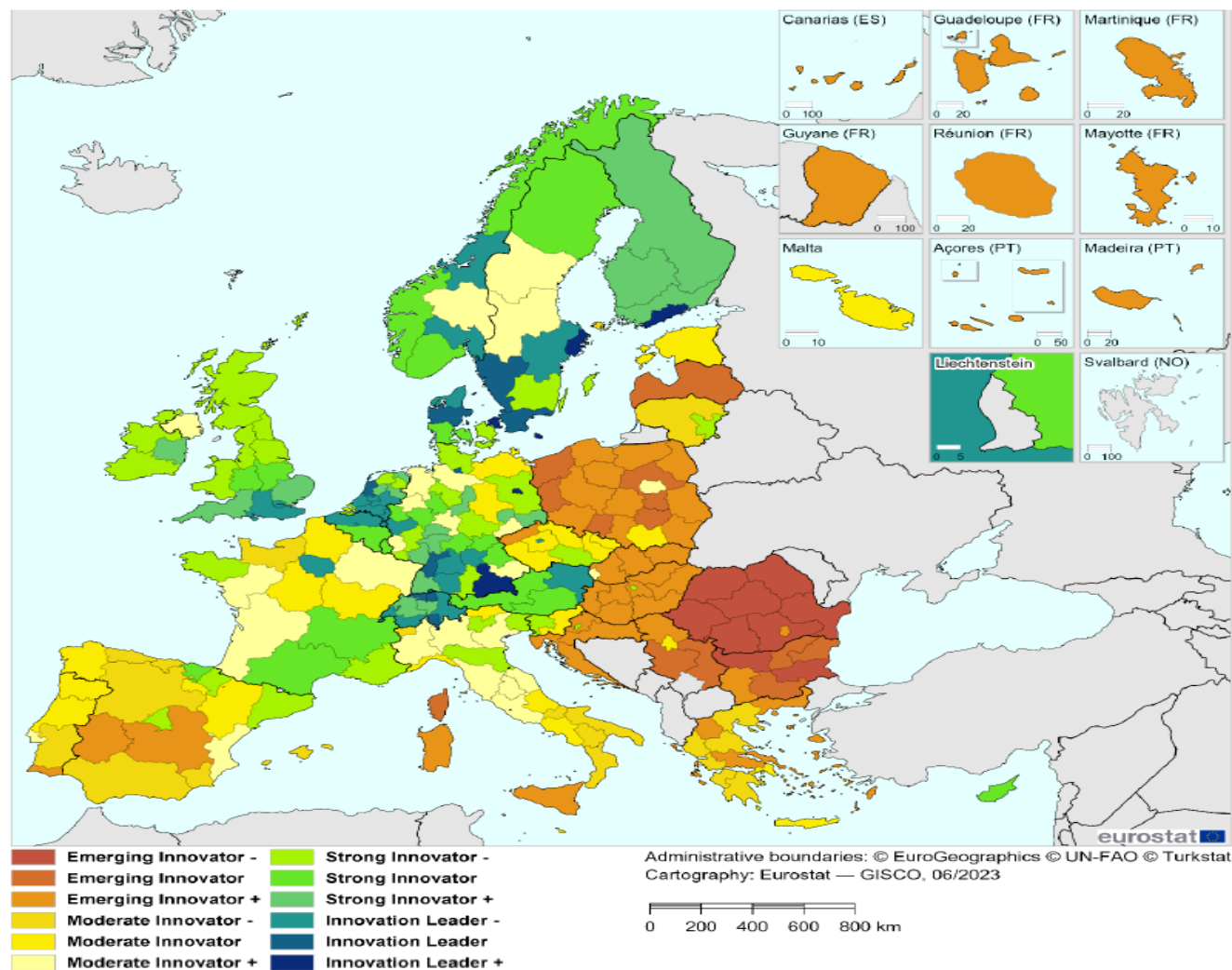
Źródło: analiza własna na podstawie baz danych udostępnionych wraz z raportem Regional Innovation Scoreboard 2023 [https://research-and-innovation.ec.europa.eu/statistics/performance-indicators/regional-innovation-scoreboard_en]

LEGENDA;

1. Population with tertiary education	2. Population involved in lifelong learning	3. International scientific co-publications
4. Scientific publications among the top 10% most cited	5. Individuals with above basic overall digital skills	6. R&D expenditure in the public sector
7. R&D expenditure in the business sector	8. Non-R&D innovation expenditures	9. Innovation expenditures per person employed
10. Employed ICT specialists	11. SMEs introducing product innovations	12. SMEs introducing business process innovations
13. Innovative SMEs collaborating with others	14. Public-private co-publications	15. PCT patent applications
16. Trademark applications	17. Design applications	18. Employment in knowledge-intensive activities
19. Employment in innovative enterprises	20. Sales of new-to-market and new-to-firm innovations	21. Air emissions by fine particulates

Rycina 2 prezentuje przynależność objętych Tablicą regionów do poszczególnych kategorii innowacyjności, zgodnie z opisaną wcześniej, przyjętą metodyką. Potwierdza ona wyniki z lat poprzednich, wskazujące że jądro europejskiej innowacyjności leży w umownym trójkącie wyznaczonym wierzchołkami zlokalizowanymi w Londynie, Mediolanie i Sztokholmie. Małopolska pozytywnie odcina się od dominujących w unijnych państwach Europy Środkowo-Wschodniej „wyłaniających się innowatorów”, plasując się w szeregu takich „umiarkowanych innowatorów” jak (poziom NUTS2) Estonia, Bratysława, Belgrad, litewski Vidurio ir vakarų, Wschodnia Słowenia i większość regionów Czech. W tej części kontynentu wykształciło się już jednak, w ostatnich latach, kilku „silnych innowatorów” (czeski Jihovýchod, Budapeszt, Zagrzeb, oraz litewski stołeczny Sostinės) a nawet jeden „lider innowacyjności” – Praga.

RYCINA 2. PRZYNALEŻNOŚĆ REGIONÓW (POZIOM NUTS1 LUB NUTS2) DO KATEGORII INNOWACYJNOŚCI WG *REGIONAL INNOVATION SCOREBOARD 2023*

Źródło: Komisja Europejska, 2023 [https://research-and-innovation.ec.europa.eu/statistics/performance-indicators/regional-innovation-scoreboard_en]